

ਜੈ-ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ : ਮਾੜੀਮੋਖਾ

ਜੈ-ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ : ਮਾੜੀਮੋਖਾ

ਜੈ-ਖਰੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ : ਮਾੜੀਮੋਖਾ

ਥਾਣੇ ਅੱਗੇ ਝੁਲਮੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ 12 ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮੌਤ, ਛੇ ਜਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਥਾਣੇ ਅੱਗੇ ਝੁਲਮੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ 12 ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮੌਤ, ਛੇ ਜਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਥਾਣੇ ਅੱਗੇ ਝੁਲਮੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ 12 ਦਿਨਾਂ ਮਗਰੋਂ ਮੌਤ, ਛੇ ਜਣਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ 'ਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ

ਮੋਟਰਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ 'ਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਖਮੀ

ਝੋਨੇ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁਹੰਦ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਝੋਨੇ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੁਹੰਦ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦੋ ਰਗੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ: ਗੰਡੀਵਿੰਡ, ਚੀਮਾ

ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦੋ ਰਗੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ: ਗੰਡੀਵਿੰਡ, ਚੀਮਾ

ਸਬ-ਤਹਿਸੀਲ ਝਬਾਲ ਵਿਖੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦੋ ਰਗੀ ਖੱਜਲ-ਖੁਆਰੀ: ਗੰਡੀਵਿੰਡ, ਚੀਮਾ

ਟੀ ਸੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ 'ਚ ਬਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਲ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਗਰੂਕ

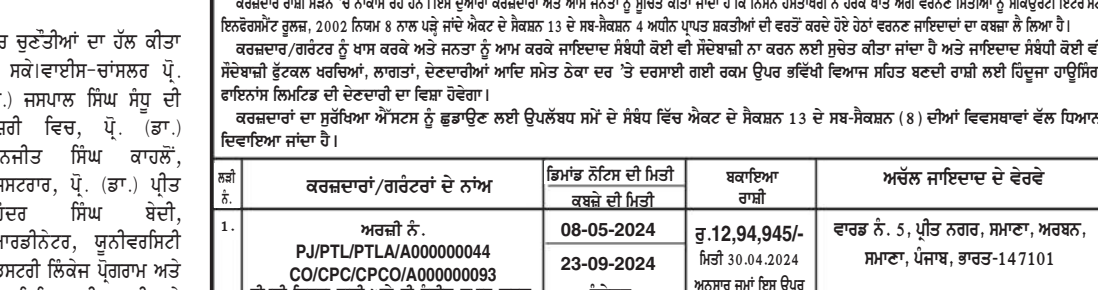
ਟੀ ਸੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ 'ਚ ਬਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸੈਲ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਗਰੂਕ

ਭੂਮੀ ਤੇ ਜਲ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਖਾੜਤ ਦਰਸ਼ਨ ਮੁਕਾਮਲ ਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਜੀਐੱਨਡੀਊ ਤੇ ਆਈਆਈਟੀ ਰੋੜ੍ਹ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ

ਭੂਮੀ ਤੇ ਜਲ ਸੰਗ੍ਰਹਣ ਖਾੜਤ ਦਰਸ਼ਨ ਮੁਕਾਮਲ ਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਜੀਐੱਨਡੀਊ ਤੇ ਆਈਆਈਟੀ ਰੋੜ੍ਹ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ

ਸਿੱਖ ਚੈਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਿੱਖ ਚੈਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਿੱਖ ਚੈਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ

ਸਿੱਖ ਚੈਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਿੱਖ ਚੈਰਿਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਨੇ

68ਵੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੇ ਸਬ-ਕਮੇਟੀਆਂ ਗਠਿਤ

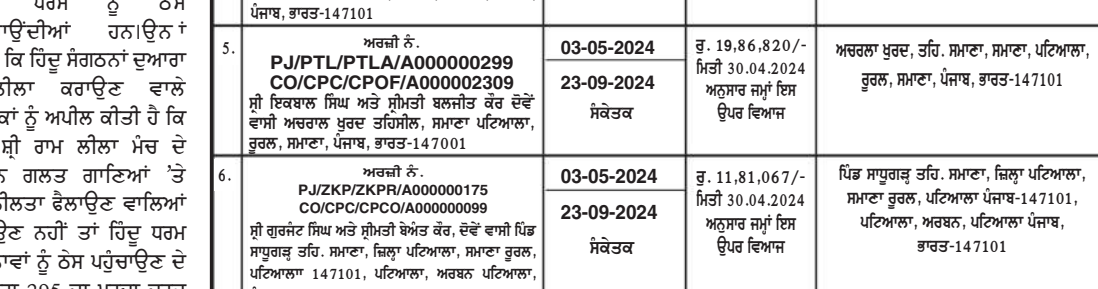
68ਵੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਵਿੱਦਿਅਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਤੇ ਸਬ-ਕਮੇਟੀਆਂ ਗਠਿਤ

ਰਾਮਗਲਾ ਮੈਂਚ 'ਤੇ ਅਕਸ਼ੀਕਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ: ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨ

ਰਾਮਗਲਾ ਮੈਂਚ 'ਤੇ ਅਕਸ਼ੀਕਾ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰੀਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ: ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨ

ਹਿੰਦੂ ਚਰਮ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਚਰਮ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਚ

ਹਿੰਦੂ ਚਰਮ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਚਰਮ ਨੂੰ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ 'ਚ

ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਡੀ ਸੀ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਅੱਸ

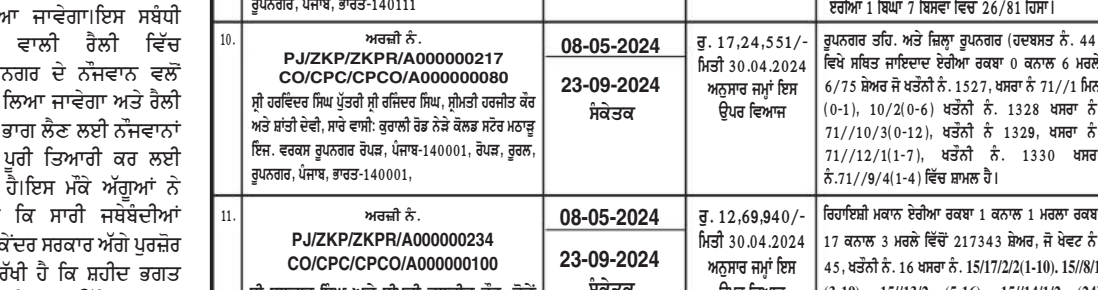
ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਡੀ ਸੀ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਅੱਸ

ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਗਾ ਰੋਲੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਸਰਬ ਭਾਰਤ ਨੌਜਵਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਗਾ ਰੋਲੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਕਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਵਾਲੀ ਰੋਲੀ ਵਿੱਚ

ਕਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਵਾਲੀ ਰੋਲੀ ਵਿੱਚ

ਅੰਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਵੰਗਾਰ

ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਪੱਖੋਂ ਅੱਤ ਦਰਜੇ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਦਯਾ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਖੂਨ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਨਿਚੋੜ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੌਣੇ ਦੋ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੜੱਪ ਕੇ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਮੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਲੁੱਟ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਅੰਨਾ ਸੋਸ਼ੇਲਿਸਟਿਕ ਨੇ ਏਜੰਡੇ 'ਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ 26 ਸਾਲਾ ਅੰਨਾ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਸੀ। ਅੰਨਾ ਨੇ ਬੀਤੇ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ 4 ਵੱਡੀਆਂ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਮਾਰ ਅਰਨਸਟ ਐਂਡ ਯੰਗ (ਈ ਵਾਈ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੀਤੇ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹਾਰਟ ਅਟੈਕ ਨਾਲ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਆਮ ਮੌਤ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਅਨੀਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀ ਈ ਓ ਰਾਜੀਵ ਮੋਮਾਨੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ ਲੀਕ ਹੋ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਉਂਦਾ। ਅਨੀਤਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਅੰਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਿਚੋੜ ਲੈਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ।

ਅਨੀਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬੇਟੀ 'ਤੇ ਏਨਾ ਬੋਝ ਲੱਗਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਦੱਬ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, “ਅੰਨਾ ਆਪਣੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਆਲੂ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾਂਗੀ। ਅੰਨਾ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਅਨੀਤਾ ਅੱਗੇ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, “ਅੰਨਾ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਉਸ ਕੰਮ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਬਿਨਾਂ ਅਰਾਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬੇਟੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਸੁਫਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ। ਉਹ ਕੰਮ ਤੋਂ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਮੁੜਦੀ ਸੀ। ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲੇ ਪਲੰਘ 'ਤੇ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਵੇਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਅੰਨਾ ਕੋਲ ਦਰਜਨਾਂ ਮੈਸੇਜ ਆ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਢੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਇੱਕ 'ਜਾਗਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ' ਹੈ।”

ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਹ ਭਰਮ ਫੈਲਾਇਆ ਕਿ ਅੰਨਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਨੀਤਾ ਲਿਖਦੀ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਤਾਂ ਅੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਕੜਨ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਡਾਕਟਰ ਪਾਸ ਗਏ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤੇ ਖਾਣਾ ਵੀ ਘੱਟ ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਰਾਮ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਅੰਨਾ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਕਿਸੇ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ।”

ਅਨੀਤਾ ਦਾ ਖਤ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼-ਭਰ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਵਾਂਗ ਫੁੱਟ ਪਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਨਾਸਿਰ ਕਾਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਤੁਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਈ ਵਾਈ 'ਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਇੱਕਤਾਂ ਬਾਰੇ 'ਐਥਿਕਸ ਹਾਟਲਾਈਨ' ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰੀਏ। ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਹਾਟਲਾਈਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।”

ਇੱਕ 27 ਸਾਲਾ ਲੜਕੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਮੈਂ ਇੰਫੋਸਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਦੋ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਮਝ ਆਇਆ ਕਿ 25 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ 6 ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ 2 ਵਜੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਸੌਂਦੀ ਸੀ। ਨੀਦ ਪੂਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 7.30 ਵਜੇ ਫੋਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ 8 ਵਜੇ ਆਨਲਾਈਨ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਈ ਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਰਾ ਹਾਲ ਸੀ। ਮੈਨੇਜਰ ਖੁਦ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ ਦੇਖਦਾ ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।”

ਅੰਨਾ ਨੇ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਲੁੱਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਅਹੁਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤ ਤੋਂ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਅੰਨਾ ਦੀ ਕਿਰਤ ਸੁਖਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਤ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਉਸ ਲਈ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਰਤ ਕਿਰਤੀ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੰਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਠਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ 20-20 ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਤੇ ਵਟਸਐਪ ਰਾਹੀਂ 24 ਘੰਟੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਲਕ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਫੋਨ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਮੈਸੇਜ ਨਾ ਦੇਖਣ ਦੀ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕੀਮਤ ਤਾਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਏਨਾ ਕੁਝ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੰਨਾ ਦੀ ਮੌਤ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮ ਲੁੱਟ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਜਾਗਰੂਕ ਇਨਸਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੰਗਾਰ ਹੈ। ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਦੇ ਦਲਾਲ ਹਾਕਮਾਂ 'ਤੇ ਆਸ ਰੱਖਣੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਦੀ ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅੰਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਲੀ ਨਾ ਦੇਣੀ ਪਵੇ।

-ਚੰਦ ਫਤਿਹਪੁਰੀ

ਸਾਫ-ਸੁਖਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਝੰਡਾਬਰਦਾਰ ਸੀ ਕਾਮਰੇਡ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ

ਅਵਤਾਰ ਲੰਗੇਰੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਤੋਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਲੀਡਰ ਜਾਰਜ ਗਿਡੋਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੇਘਾ (ਕੈਨੇਡੀਅਨ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਅੰਤਰ - ਗਾਠਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ।

ਜਦੋਂ ਉਹ 18 ਸਾਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਆਇਆ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਯੁੱਧ ਨਾਲ ਇੱਕਸੁਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੁਰ ਨਾਲ ਲਬਰੇਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿੱਤਰਤਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਚਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਪੈਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੈਰ ਨਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ। ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਰਗ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਹੱਦ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਵਰਗ ਸਮਾਜ ਸੀ। ਉਹ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰੋ, ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਕਾਮਾ ਜਮਾਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲੜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਮਿਊਨਿਸਟ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇੱਕ ਤਕੜੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਗਿਆ।

ਉਸ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਬੀ ਸੀ ਅਤੇ ਐਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵੈੱਡ ਵਰਕਰ ਆਫ ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾ (ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਲਦੀ ਉਸ ਨੇ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਆਗੇਤਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਲਾਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰਤਾ ਲਈ ਉਹ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆ। ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਬੀ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਵੋਟ ਵਾਸਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਲਈ ਆਈ ਡਬਲਿਊ ਏ ਦੀ ਮਦਦ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਵਾਤਾ ਅਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 1947 ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 260 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਪੁਸਤਕ 'ਨਵੇਂ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਉਦੈ' ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਲਿਖਣਾ ਅਤੇ ਛਪਣਾ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਗੱਠਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਤਿਹਾਸ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਾਜਸੀ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚੀਨ, ਜਪਾਨ, ਭਾਰਤ, ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ, ਕੋਰੀਆ, ਫਿਲਪੀਨਜ਼, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਈਰਾਨ ਤੇ ਤੁਰਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ।

ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 16 ਦਸੰਬਰ 1947 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਕਮਾਈਆਂ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ-ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਲੱਤ ਮਾਰ

ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਕੁੱਛੇ ਸਨ, ਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਨ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਅਧੂਰੀ ਸਮਝਦਿਆਂ ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਭਾਰਤ ਪਰਤੇ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਪੁੱਜ ਕੇ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਲਕੱਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਰਾਹੀਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਕੋਲਕਾਤਾ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਗੁਪਤਵਾਸ ਰਹਿ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਇਸੇ ਗੁਪਤਵਾਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੰਡਿਆਲਾ ਦੇ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੱਤੀ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। 1951 ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ 1963 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਲਈ ਅਤੇ 1968 ਤੋਂ 1971 ਤੱਕ ਬਤੌਰ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਖ਼ਰਾਬ ਸਿਹਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ।

1972 ਅਤੇ 1977 ਵਿੱਚ ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਹਲਕਾ ਗੜ੍ਹਸ਼ਕਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਐਮ ਐਲ ਏ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਕੱਚੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਨਾਅ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਕੱਚੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮੀਲਾਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਢੇ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਅਕਤੂਬਰ ਉਨ੍ਹੀ ਸੌ ਪਚਾਸੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕਾ ਜੰਡੋਲੀ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਸੋਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਮਿਲਟਰੀ ਫ਼ਾਉਂਟੇਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਸਾਥੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਕਿਵੇਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਵਿੱਚ ਲਾਟ ਫਿਰ ਗਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਗ ਵਸਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮਚ ਗਈ। ਫ਼ਾਉਂਟੇਰੀ ਨਾ ਬਣਨ ਦੇ

ਲਈ ਸਾਥੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਕਰੀਬਨ ਪੰਜਾਹ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਬੱਚਾ-ਬੱਚਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਇਆ। ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਹ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਫ਼ਾਉਂਟੇਰੀ ਨਾ ਬਣਨ ਦੇਣ ਦੇ ਘੋਲ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪਿੰਡ ਲੰਗੇਰੀ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ 1980 ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਡਿਸਪੈਂਸਰੀ, 1982 ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਲੰਗੇਰੀ ਪਿੰਡ ਲਈ ਵਾਹੜ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮ, ਪੱਕੀ ਸੜਕ ਅਤੇ 1983 ਵਿੱਚ ਲੰਗੇਰੀ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਚੌਅ ਉੱਪਰ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰੀ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਵਾ ਕੇ ਲੰਗੇਰੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ, ਗ਼ਦਰੀਆਂ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹਿਦ ਕੀਤਾ।

1976 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਏ। ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੱਕਾਪੁਸ਼ਤ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਸ਼ੀ ਬਚਾਉਣ ਖ਼ਾਤਰ ਧਰਮ ਦਾ ਪੱਤਾ ਖੋਲਿਆ। 1984 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਸਮੇਤ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖੇ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਲੂੰਧੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਾਲਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਲਹਿਰ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਗਈ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੇ ਝੰਡ ਬਰਦਾਰ ਬਣ ਮਾਝੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅੰਦਰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਲਸੇ ਕਰਨ ਲੱਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਹੋਏ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲੋਕ ਤਿੱਤਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜਦਿਆਂ ਅਖੀਰ ਉਹ ਮਹਾਨ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾ 25 ਸਤੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਲੰਗੇਰੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਧੂਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਹੱਥੋਂ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਸਾਥੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਦਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਔਰਤਾਂ, ਸਨਅਤੀ ਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਅੰਗ-ਸੰਗ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਲੜੇ ਗਏ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅੱਜ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਸੰਪਰਕ : 94632-60181

ਜਦ ਗਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਮਿਲਣ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੋਈ

ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸੰਨ 1965 'ਚ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਦੂਸਰੀ ਕਲਾਸ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਟੈਂਕਾਂ 'ਤੇ ਤੋਪਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਬੰਬਾਰਮੈਂਟ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਛੋਟੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਹੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਗਰਾਊਂਡ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੌਰਚੇ ਪੁੱਟੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਘੰਟੀ ਵੱਜੇਗੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰੂ ਪਾ ਕੇ ਮੌਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵੜ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਮੂੰਹ ਭਰਨੇ ਲੋਟ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਘੰਟੀ ਵੱਜੇ, ਕਲਾਸਾਂ 'ਚ ਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦਿਨ ਯੋਗਬੰਦੀ ਹੋਈ, ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਪਹਾਣੀ ਵਿਛਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਤੇ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਡਰ ਤੇ ਖੌਫ 'ਚ ਕੱਢੀ। ਸਵੇਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹਿੰਦ ਦੀ ਪਾਕ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਜਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਇਆਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੱਠ ਨੋਟ ਖੜਕਦੇ ਹੋਏ ਲੱਭੇ, ਜੋ ਮੈਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਆਪਣੀ ਟੈਰਾਲੀਨ ਦੀ ਕਮੀਜ ਦੇ ਬੋਝ 'ਚ ਪਾ ਲੈਣ ਤੇ ਘਰ

ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਛੱਪੜ ਕੱਚੇ ਤੋਂ ਇਹ ਨੋਟ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਜੋ ਹਿੱਕਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਗੁਆਚੇ ਹਨ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਬਾਹਰ ਬੜ੍ਹੇ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ, ਜਿੱਥੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਕਸਰ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਜੋ ਝੋਨੇ ਦੀ ਜਿਨਸ ਵੇਚ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਛੱਪੜ ਕੱਚੇ ਜੰਗਲ-ਪਾਣੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਡਿੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਬੜ੍ਹੇ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਗੋਝੇ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਦੇਰ ਨਾ ਲੱਗੀ ਕਿ ਇਹ ਪੈਸੇ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੀ ਹਨ। ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਕਿਉਂ ਘਬਰਾਇਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੇਰੇ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਡਿੱਗ ਪਏ ਹਨ, ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਾਂਗੀ। ਮੇਰੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਘਬਰਾਓ ਨਾ, ਮੇਰੇ

ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਭਾਪਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਦੇ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਨਾ ਰਹੀ। ਹਿੰਦ ਦੀ ਪਾਕ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਅੱਠ ਰੁਪਏ ਮਿਲਣ ਦੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਲੋਭ ਘਰ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਹੀਦ ਦੀ ਮਾਂ ਰੋਂਦੀ ਹੋਈ ਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਅੱਜ ਤੋਂ 59 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕ ਨੇ 1965 'ਚ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ 12 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਛੇਹਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਧਮਾਕਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 52 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਬੱਚੇ ਤੇ ਸੱਤ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। 100 ਘਰ ਨੁਕਸਾਨ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 77 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਦੇਜ਼ ਹੋ ਗਏ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ 22 ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਉਹ ਕਾਲਾ ਦਿਨ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੰਗਬੰਦੀ ਤੋਂ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਛੇਹਰਾ 'ਤੇ ਬੰਬਾਰਮੈਂਟ ਕਰ ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਈ ਸੀ। ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਵੇਲੇ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਵਿੱਚ ਛੇਹਰਾ ਵਿਖੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰ ਉਸ ਦੀ ਸਵਾਈ ਕਰਵਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੰਗ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਲੋਕ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪੀੜਾ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੇ 'ਤੇ ਹੋਵਾਈ ਹੈ। ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਕਦੀ ਵੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿੰਦ-ਪਾਕ ਦੀ ਵੰਡ, ਚੀਨ ਤੇ ਪਾਕ ਨਾਲ ਜੰਗ ਤੇ ਫਿਰ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਕਾਲਾ ਸੱਤਾਪ ਹੋਵਾਇਆ। ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਇਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਮ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੀ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋ ਕੇ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਾਕ ਅਤੇ ਵੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈ ਬਾਜ਼ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪਰਕ : 98786-00221

ਕੀ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਕੇਵਲ ਸਿਲਾਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਹੈ

ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੱਚੀਆਂ ਨਾਲ ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ ਪੜ੍ਹ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਾਪਰਨਾ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਮ-ਸਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਬਾਹਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਲਈ ਬਿਊਟੀ ਪਾਰਲਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਮਨ ਦੀ ਸਾਥ ਸਾਥੀ ਭਾਵ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਈਜੈਨ ਮਾਨਸਿਕ ਸਵੱਛਤਾ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 78 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਫਜ਼ੀਲ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 78 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਕਾਬਲੀਅਤ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਔਰਤ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲ ਦੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਔਰਤ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਢ ਤੇ ਸੋਨਰੀ ਪੇਂਡ ਦੇਣ, ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਸਮੇਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਤ ਹੈ, ਪਰ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਲਈ ਔਰਤ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਨਾਟਕ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਪਰ ਉਹ ਗਾਠ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਹੀ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਰਾਤ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਲਾਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਸਾਡੀ ਕਹਿਣੀ, ਕਥਨੀ, ਸੋਚਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੱਤਰ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ 2014 ਵਿੱਚ ਸਵੱਛਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਵੱਛਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀਵੇਜ਼ ਦਾ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗੰਦੇ ਪੁੰਡ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਚੰਗੀ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਕੇਵਲ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ,

ਬਲਕਿ ਉਸ ਅੰਦਰ ਮਨ ਦੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਢਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਰ ਸੀਵੇਜ਼ ਦੇ ਗੰਧੇਲੇ ਦੀ ਵਾਂਗ ਮੁਸ਼ਕ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਜ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ

